

การอภิปรายผล

ในบทนี้ จะกล่าวถึง สรุปผลการวิจัยการอภิปรายผล และข้อเสนอแนะ ความสำคัญ

สรุปผลการวิจัย

การศึกษาวิจัยเรื่องการศึกษาพฤติกรรมของครูโครงการคุรุทายาท ในทัศนะของครูและผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา ในเขตการศึกษา 2 สรุปผลการวิจัยได้ดังนี้

1. วัตถุประสงค์

1.1 เพื่อศึกษาระดับพฤติกรรมของครูโครงการคุรุทายาท ตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครู ในทัศนะของครูและผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา ในเขตการศึกษา 2 ว่าอยู่ระดับใด ในด้านต่อไปนี้

1.1.1 รอบรู้

1.1.2 ซื่อสัตย์

1.1.3 มีคุณธรรมตามจรรยาบรรณ

1.1.4 มุ่งมั่นพัฒนา

1.2 เพื่อเปรียบเทียบระดับพฤติกรรมของครูโครงการคุรุทายาททั้ง 4 ด้าน ตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครู ในทัศนะของครูนอกโครงการคุรุทายาท ครูโครงการคุรุทายาทและผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา ในเขตการศึกษา 2 ว่าระดับพฤติกรรมดังกล่าว ต่างกันหรือไม่

1.3 เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมของครูโครงการคุรุทายาท ตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครูทั้ง 4 ด้าน ในทัศนะของครูและผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา ในเขตการศึกษา 2 ว่ามีความสัมพันธ์กันหรือไม่

1.4 เพื่อรวบรวมข้อเสนอนะในการปรับปรุงพัฒนาครูโครงการคุรุทายาท ตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครู

2. สัมภาษณ์

2.1 พฤติกรรมของครูโครงการคุรุทายาท ตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครู แต่ละด้าน ในทัศนะของครูและผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา ในเขตการศึกษา 2 อยู่ในระดั้มาก

2.2 ระดับพฤติกรรมของครูโครงการคุรุทายาททั้ง 4 ด้าน ตามเกณฑ์ มาตรฐานวิชาชีพครู ในทัศนะของครูนอกโครงการคุรุทายาท ครูโครงการคุรุทายาท และผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา ในเขตการศึกษา 2 ไม่แตกต่างกัน

2.3 มีความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมของครูโครงการคุรุทายาท ตาม เกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครู ในด้านรอบรู้ สอนดี ด้านมีคุณธรรม จรรยาบรรณ และ ด้านมุ่งมั่นพัฒนา ในทัศนะของครูและผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา ในเขต การศึกษา 2 โดยความสัมพันธ์ดังกล่าวมีทิศทางเป็นบวก

3. วิเคราะห์การวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ โดยผู้วิจัยได้เก็บรวบรวมข้อมูลจาก แบบสอบถาม ซึ่งถามครูนอกโครงการคุรุทายาทและผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา ในเขตการศึกษา 2 ปีการศึกษา 2535 เป็นครูนอกโครงการคุรุทายาท จำนวน 209 คน ครูโครงการคุรุทายาท จำนวน 40 คน และผู้บริหารโรงเรียน จำนวน 37 คน รวมจำนวนกลุ่มตัวอย่างทั้งสิ้น 286 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล เป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น มี 3 ตอน ตอนที่ 1 เป็นแบบเลือกตอบ เกี่ยวกับข้อมูลส่วนตัวของผู้ตอบ ซึ่งถาม เกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม ตอนที่ 2 เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับตัวเลือก ซึ่งถามเกี่ยวกับมาตรฐานวิชาชีพครูของครูสภาจำนวน 60 ข้อ คือ ด้านรอบรู้ 10 ข้อ ด้านสอนดี 20 ข้อ ด้านมีคุณธรรมตามจรรยาบรรณ 22 ข้อ และ ด้านมุ่งมั่นพัฒนา 8 ข้อ ตอนที่ 3 เป็นแบบปลายเปิด ซึ่งถามเกี่ยวกับข้อเสนอแนะ ในการปรับปรุงพัฒนาครูโครงการคุรุทายาท ตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครู

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ทั้ง 3 คน ผู้วิจัยสร้างเสร็จเรียบร้อย แล้วได้เสนอให้คณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และผู้เชี่ยวชาญได้ตรวจสอบและ เสนอแนะให้ปรับปรุงแก้ไข เพื่อให้มีความเที่ยงตรง มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น แล้วนำ แบบสอบถามฉบับสมบูรณ์ไปทดลองใช้ ซึ่งเป็นครู สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด ในเขตการศึกษา 2 ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 40 คน นำไปหาความเชื่อมั่น ปรากฏว่าได้ค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ .9770 ซึ่งเป็นค่าความเชื่อมั่นที่สูง

ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยได้ขอหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัย สงขลานครินทร์ ถึงผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัด ในเขตการศึกษา 2 เพื่อ ขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากประธานและกลุ่มตัวอย่าง ซึ่งเป็น ครูและผู้บริหารโรงเรียน ปรากฏว่าจากแบบสอบถามที่ส่งไปทั้งหมด 286 ชุด ได้ รับคืนจำนวน 280 ชุด คิดเป็นร้อยละ 97.90 และเมื่อตรวจสอบความสมบูรณ์ สามารถนำเข้าสู่การวิเคราะห์ได้จำนวน 276 ชุด

4. ผลการวิจัยโดยสรุป

จากการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับพฤติกรรมของครูโครงการคุรุทายาท ตาม เกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครู ในทัศนะของครูและผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงาน การประถมศึกษาจังหวัด ในเขตการศึกษา 2 ปรากฏผลดังนี้

4.1 การวิเคราะห์เกี่ยวกับข้อมูลส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม

สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม เป็นครูนอกโครงการคุรุทายาทร้อยละ 73.90 เป็นครูโครงการคุรุทายาท ร้อยละ 13.05 เป็นผู้บริหารโรงเรียน ร้อยละ 13.05

4.2 ระดับพฤติกรรมของครูโครงการคุรุทายาท ตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครู ทั้ง 4 ด้าน คือ ด้านรอบรู้ ด้านสอนดี ด้านมีคุณธรรมตามจรรยาบรรณ และด้านมุ่งมั่นพัฒนา ในทัศนะของครูและผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา ในเขตการศึกษา 2 ในลักษณะรวม อยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=3.82$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านปรากฏว่าอยู่ในระดับมาก ทุกด้านเช่นกัน ดังนี้

4.2.1 ด้านรอบรู้ ในลักษณะรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=3.72$) เมื่อ พิจารณาเป็นรายประเด็น พบว่า ทุกพฤติกรรมอยู่ในระดับมาก ส่วนพฤติกรรมที่เด่นกว่า

ประเด็นอื่น ได้แก่ จัดทำบันทึกการสอนหรือแผนการสอนในวิชาที่คนรับผิดชอบ ($\bar{X}=3.87$) และพฤติกรรมที่อยู่ในระดับมากแต่น้อยกว่าประเด็นอื่น ได้แก่ สามารถปรับหลักสูตร การเรียนการสอนให้สอดคล้องกับสภาพแวดล้อมของท้องถิ่น และสามารถปรับปรุงแบบทดสอบให้มีคุณภาพ นำมาใช้วัดได้ตรงตามจุดประสงค์ ($\bar{X}=3.65$)

4.2.2 ด้านสอนดี ในลักษณะรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=3.70$) เมื่อพิจารณาเป็นรายประเด็น พบว่า ทุกพฤติกรรมอยู่ในระดับมาก นอกจาก นำผลการวิจัย มาใช้ปรับปรุงการเรียนการสอน อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}=3.41$)

4.2.3 ด้านมีคุณธรรมความจรรยาบรรณ ในลักษณะรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=3.98$) เมื่อพิจารณาเป็นรายประเด็น พบว่า ทุกพฤติกรรมอยู่ในระดับมาก ส่วน พฤติกรรมที่เด่นกว่าประเด็นอื่น ได้แก่ ปฏิบัติตามกฎหมายและระเบียบของหน่วยงาน ($\bar{X}=4.21$) และพฤติกรรมที่อยู่ในระดับมากแต่น้อยกว่าประเด็นอื่น ได้แก่ สามารถควบคุมอารมณ์ได้อย่างเหมาะสม ($\bar{X}=3.74$)

4.2.4 ด้านมุ่งมั่นพัฒนา ในลักษณะรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=3.73$) เมื่อพิจารณาเป็นรายประเด็น พบว่า ทุกพฤติกรรมอยู่ในระดับมาก นอกจาก ประดิษฐ์ผลงานแปลกใหม่มาใช้ในการเรียนการสอน ($\bar{X}=3.47$) และเป็นผู้นำในการริเริ่ม กิจกรรมที่เป็นประโยชน์ต่อชุมชน ($\bar{X}=3.39$) อยู่ในระดับปานกลาง

4.3 เปรียบเทียบระดับพฤติกรรมของครูโครงการศรุตสาธิต ตามเกณฑ์ มาตรฐานวิชาชีพครู ในทัศนะของครูนอกโครงการศรุตสาธิต ครูโครงการศรุตสาธิต และผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา ในเขตการศึกษา 2 จำนวนลักษณะความแตกต่าง ด้านสภาพภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยลักษณะรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทาง สถิติที่ระดับ .05 และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า

4.3.1 ด้านรอบรู้ ระดับพฤติกรรมของครูโครงการศรุตสาธิต ตาม เกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครู ในทัศนะของครูนอกโครงการศรุตสาธิต ครูโครงการศรุตสาธิต และผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา ในเขตการศึกษา 2 ครูโครงการศรุตสาธิต ($\bar{X}=3.91$) มีทัศนะด้านรอบรู้สูงกว่าครูนอกโครงการศรุตสาธิต ($\bar{X}=3.67$) อย่างมีนัยสำคัญทาง สถิติที่ระดับ .05 ส่วนระหว่างกลุ่มอื่นไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

4.3.2 ด้านสอนดี ระดับพฤติกรรมของครูโครงการศรุธาษา ตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครู ในทัศนะของครูนอกโครงการศรุธาษา ครูโครงการศรุธาษา และผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา ในเขตการศึกษา 2 ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

4.3.3 ด้านมีคุณธรรมตามจรรยาบรรณ ระดับพฤติกรรมของครูโครงการศรุธาษา ตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครู ในทัศนะของครูนอกโครงการศรุธาษา ครูโครงการศรุธาษาและผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา ในเขตการศึกษา 2 ครูโครงการศรุธาษา ($\bar{X}=4.28$) มีทัศนะด้านมีคุณธรรมตามจรรยาบรรณสูงกว่าครูนอกโครงการศรุธาษา ($\bar{X}=3.91$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนระหว่างกลุ่มอื่นไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

4.3.4 ด้านมุ่งมั่นพัฒนา ระดับพฤติกรรมของครูโครงการศรุธาษา ตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครู ในทัศนะของครูนอกโครงการศรุธาษา ครูโครงการศรุธาษาและผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา ในเขตการศึกษา 2 ครูโครงการศรุธาษา ($\bar{X}=3.97$) มีทัศนะด้านมุ่งมั่นพัฒนาสูงกว่าครูนอกโครงการศรุธาษา ($\bar{X}=3.68$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนระหว่างกลุ่มอื่นไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

4.4 พฤติกรรมของครูโครงการศรุธาษา ตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครู ในทัศนะของครูและผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา ในเขตการศึกษา 2 มีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 ซึ่งเป็นความสัมพันธ์ทางบวกในระดับสูง ในด้านรอบรู้กับด้านสอนดี ด้านรอบรู้กับด้านมีคุณธรรมตามจรรยาบรรณ ด้านรอบรู้กับด้านมุ่งมั่นพัฒนา ด้านสอนดีกับด้านมีคุณธรรมตามจรรยาบรรณ ด้านสอนดีกับด้านมุ่งมั่นพัฒนา ด้านมีคุณธรรมตามจรรยาบรรณกับด้านมุ่งมั่นพัฒนา

4.5 ข้อเสนอแนะในการปรับปรุงพัฒนาครูโครงการศรุธาษา ตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครู ในทัศนะของครูและผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา ในเขตการศึกษา 2 ที่มีความสำคัญ 3 ลำดับแรกในแต่ละด้าน ดังนี้

4.5.1 ด้านรอบรู้

4.5.1.1 ต้องหาความรู้/ประสบการณ์ใหม่ ๆ มาเสริมตลอดเวลา

4.5.1.2 ปรับหลักสูตรให้สอดคล้องกับสภาพแวดล้อม

4.5.1.3 ควรมีการประชุมสัมมนาเพื่อรับรู้อุทิศทางการใหม่

หรือการแก้ปัญหา

4.5.2 ด้านสอนดี

4.5.2.1 นำนวัตกรรม/อุปกรณ์/สื่อ/เทคนิคการสอนใหม่ ๆ

มาใช้กับนักเรียนบ้าง

4.5.2.2 จัดทำสื่อการเรียนการสอนและมุมประสบการณ์

4.5.2.3 ควรใช้สื่อการสอนให้เหมาะสมกับเนื้อหา/

สภาพแวดล้อม

4.5.3 ด้านมีคุณธรรมตามจรรยาบรรณ

4.5.3.1 การปฏิบัติตนให้เหมาะสมและเป็นแบบอย่างที่ดี

แก่นักเรียน

4.5.3.2 ออกนอกชั้นต่อคำวิจารณ์

4.5.3.3 การควบคุมอารมณ์ตนเอง

4.5.4 ด้านมุ่งมั่นพัฒนา

4.5.4.1 ประดิษฐ์สื่อ/ผลงานแปลกใหม่มาใช้ในการเรียนการสอน

4.5.4.2 ประเมินตนเองและนำผลมาปรับปรุง

4.5.4.3 ควรมีแนวคิดใหม่ ๆ ในการพัฒนา

อภิปรายผล

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยอภิปรายผลตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ตามลำดับดังนี้

1. สมมติฐานข้อที่ 1 พฤติกรรมของครูโครงการครูภาษา ตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครูแต่ละด้าน ในทัศนะของครูและผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา ในเขตการศึกษา 2 อยู่ในระดับมาก

ผลการวิจัยพบว่า พฤติกรรมของครูโครงการครูภาษา ตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครูแต่ละด้าน ในทัศนะของครูและผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา ในเขตการศึกษา 2 อยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=3.82$) ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้

จากผลการวิจัย ที่เป็นเช่นนี้เพราะว่าครูโครงการครูภาษานั้น ในขณะที่ทำการศึกษาคู่ ได้รับประสบการณ์เสริมในภาคฤดูร้อน ตลอดระยะเวลาที่ศึกษาอยู่ในด้านต่อไปนี้คือ

- 1) ด้านความรู้ คือ มีความรู้ความสามารถในการนำเนื้อหาวิชาไปใช้สอนโดยตรง ทั้งความรู้ในวิชาชีพครูซึ่งเป็นพื้นฐานในการจัดการเรียนการสอน และความรู้อื่น ๆ ที่จำเป็นต่อการปฏิบัติงานในการกิจของครู
- 2) ด้านเทคนิควิธี คือ มีความสามารถในการนำความรู้ ไปปฏิบัติงานในหน้าที่ของครูในด้านต่าง ๆ เช่น งานสอน งานกิจการนักเรียน งานแนะแนว งานธุรการ เป็นต้น
- 3) ด้านคุณลักษณะ คือ มีความสามารถในการพัฒนาตนเอง ให้ตั้งมั่นอยู่ในคุณธรรม จริยธรรม มีความศรัทธาในวิชาชีพครู ตระหนักในคุณค่าของการดำรงรักษาไว้ซึ่งศิลปวัฒนธรรมของชาติ (สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ และสถาบันทางการศึกษาที่ผลิตบัณฑิตทางการศึกษา, 2534 : บทนำ)

จากแนวความคิดดังกล่าว จึงทำให้ พฤติกรรมของครูโครงการครูภาษา ตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครูแต่ละด้าน ในทัศนะของครู ครูโครงการครูภาษาและผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา ในเขตการศึกษา 2 อยู่ในระดับมาก

เมื่อวิเคราะห์รายละเอียดเป็นรายข้อในแต่ละด้าน ผลการวิจัยพบว่า

1.1 ด้านรอบรู้ ในลักษณะรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=3.72$) เมื่อพิจารณาเป็นรายประเด็น อยู่ในระดับมากเช่นกัน ซึ่งผลการวิจัยสอดคล้องกับที่ พระราชวรมุนี (ประสุทธ์ ปสุทโศ) (2527 : 67) ได้เขียนไว้ในธรรมนุญชีวิตรว่า จะศึกษาเล่าเรียน

อะไร ก็กำหนดให้เป็นหลักสูตรในด้านนั้น ด้วยการสร้างความรู้ ความเข้าใจให้แจ่มแจ้ง ชัดเจน ถึงขั้นครอบงำหลักสูตร (ผู้ได้เรียนมากหรือผู้คงแก่เรียน) 5 ประการ คือ

1.1.1 พหุสูตร นิ่งมาก คือ เล่าเรียน สดับนิ่ง รู้เห็น อ่าน สิ่งสม ความรู้ในด้านนั้นไว้มากมายกว้างขวาง

1.1.2 ธตา จำได้ คือ จับหลักหรือสาระได้ ทรงจำเรื่องราวหรือ เนื้อหาสาระไว้ได้แม่นยำ

1.1.3 วจสา ปฏิจิต คล่องมาก คือ ท่องบ่นหรือใช้พูดอยู่เสมอ จน คล่องแคล่วจัดเจน ใครสอบถามก็พูดสั้นแจงแฉ่งได้

1.1.4 มนसानุเบกขา เจนใจ คือ ใส่ใจนึกคิดจนเจนใจ นึกถึง ครั้งใดก็ปรากฏเนื้อความสว่างชัดเจน มองเห็นโล่งตลอดไปทั้งเรื่อง

1.1.5 ทิฏฐิสา สุปฏิวิทธา ฆยได้ด้วยทฤษฎี คือ เข้าใจความหมาย และเหตุผลแจ่มแจ้งลึกซึ้ง รู้ที่โยกมาเหตุผล และความสัมพันธ์ของเนื้อความและ รายละเอียดต่าง ๆ ทั้งภายในเรื่องนั่นเอง และที่เกี่ยวข้องกับเรื่องอื่น ๆ ในสาขา วิชาหรือทฤษฎีนั้นแปรปรอง ตลอดสาย

จากแนวความคิดดังกล่าว จึงทำให้ พฤติกรรมของครูโครงการคุรุทายาท ด้านรอบรู้ อยู่ในระดับมาก

1.2 ด้านสอนดี ในลักษณะรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=3.70$) เมื่อพิจารณา เป็นรายประเด็น อยู่ในระดับมากทุกประเด็น นอกจาก นำผลการวิจัยมาใช้ปรับปรุง การเรียนการสอน อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}=3.41$) ซึ่งผลการวิจัยนี้สอดคล้องกับ องค์การ APEID ได้จัดการประชุมและกลุ่มทำงานเพื่อศึกษาบทบาทของครูในการพัฒนา ชนบทและแนวทางการจัดทำหลักสูตรฝึกหัดครูที่เหมาะสม (อ้างอิงโดย ษนิดา วัชรพลเมือง, 2532 : 161) พบว่า ครูกระทำบทบาทหลายประการ เป็นต้นว่า ผู้สื่อสาร (Communication) ผู้ส่งเสริม (Promotor) นักสร้างชนบท (Rural Reconstruction) นักแก้ปัญหา (Problem Solver) นักจัดรายการ (Organizer) ผู้ประสาน (Intergrater) ผู้ประสานงาน (Coordination) จากลำดับเหตุผลที่ได้ เสนอมานี้ พอสรุปได้ว่า ครูมีภาระกิจมาก จึงเป็นสาเหตุหนึ่งที่ทำให้ครูโครงการคุรุทายาท

ไม่มีเวลาในการนำผลการวิจัยมาใช้ปรับปรุงการเรียนการสอน นอกจากนี้ ประชวร ศวีประสาธน์ (2533 : 55) กล่าวไว้ว่า ครูในโรงเรียนชนบทมีงานที่นอกเหนือจากภาระหน้าที่ เมื่อครูเข้าไปเกี่ยวข้องกับทำให้ไม่มีเวลาเพียงพอที่จะให้ความสนใจกับการเรียนการสอน

จากแนวความคิดดังกล่าว จึงทำให้ พฤติกรรมของครูโครงการศรุตาทาก ใน การนำผลการวิจัยมาใช้ปรับปรุงการเรียนการสอน อยู่ในระดับปานกลาง

1.3 ด้านมีคุณธรรมตามจรรยาบรรณ ในลักษณะรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=3.98$) เมื่อพิจารณาเป็นรายประเด็น อยู่ในระดับมากเช่นกัน ซึ่งผลการวิจัยสอดคล้องกับที่ พระเทพวิสุทธิเมธี (พุทธทาสภิกขุ) (2529 : 89-105) ให้ทัศนะไว้ว่า คุณธรรมของครู คือความสมบูรณ์ด้วยหน้าที่และสิทธิสำหรับครู คุณธรรมของครูนี้มีลักษณะสูงเป็นงานหรือหน้าที่ของปุชนียบุคคล คำว่าครู เป็นผู้ควรเคารพ หรือมีความหนักที่เป็นหนักอยู่เหนือศีรษะ เป็นเจ้าน้อยเหนือศีรษะคนทุกคน ครูเมื่อก้าวโดยสิทธิก็เป็นปุชนียบุคคล คือเป็นที่เคารพบูชาของคน ถึงแม้ไม่เรือก่องมันก็เป็นตามกฎธรรมชาติ แล้วทำหน้าที่เป็นบุคคลผู้ประเสริฐ มันก็เกิดความเป็นปุชนียบุคคลขึ้นมาเราทำประโยชน์ให้มากกว่าสิ่งที่คอยบนทนเพียงแต่ครูที่ถูกต้องมีอยู่ในโลกเท่านั้นแหละก็เป็นประโยชน์แก่โลกเสียแล้ว เพราะว่าอยู่เหมือนกับดวงประทีปที่ส่องสว่างให้คนเดินถูกทาง เพียงเท่านั้นมันก็เป็นประโยชน์อย่างสูงเสียแล้ว มีสิทธิจะเป็นหรือได้รับการจัดให้เป็นปุชนียบุคคล ครูต้องรับภาระหน้าที่อันหนักต้องอดทน เท่า ๆ กับครูที่มีปัญหา อดทนต่อความเป็นคนโง่ ต่อความโง่ ต่อความอ่อนคือสติปัญญาของศิษย์ ความโง่หรือความพาลเหล่านี้ครูต้องอดทน การอดทนมันอยู่ฝ่ายครู ไม่อยู่ฝ่ายศิษย์ เมื่อรักความเป็นครูต้องอดทนได้ ให้อัจฉริยะมันเต็มไปด้วยเมตตาและปัญญาจะต้องสร้างเด็กให้มีสติปัญญา มีเหตุผล เพราะครูเป็นผู้มีหน้าที่พัฒนามนุษย์ให้เต็มไปด้วยความเป็นมนุษย์ เมื่อมีคุณธรรมอย่างนั้นแล้ว ความเป็นครูนั้นจะมีความหมายถูกต้องเต็มร้อยเปอร์เซ็นต์อยู่ตลอดเวลา เป็นผู้ที่ภาคภูมิใจได้ว่าเกิดมาที่หนึ่งแล้วได้มีโชคได้ทำหน้าที่สูงสุดของมนุษย์ มีลักษณะเหมือนกับว่าเป็นผู้สร้างโลกที่ค้ำขึ้นมาบนโลกที่เต็มไปด้วยวิฤกฏการณ์ และพระราชดำรัสของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว (อ้างถึงโดย เสวี ลาซโลจน์, 2531 : 81) เกี่ยวกับคุณธรรม 4 ประการคือ

- การรักษาความสัตย์ ความจริงใจต่อตนเองที่จะประพฤติปฏิบัติตนแต่สิ่งที่เป็นประโยชน์และเป็นธรรม

- รู้จักข่มใจตนเอง มีกตเวทิตาให้ประพฤติปฏิบัติอยู่ในความสัตย์ความดีนั้น
- การอดทน อดกลั้นและอดออมที่จะไม่ประพฤติล่วงความสัตย์สุจริตไม่ว่า

ด้วยเหตุประการใด

- การรู้จักละวางความชั่ว ความสุจริตและรู้จักสละประโยชน์ส่วนน้อยของตนเพื่อประโยชน์ส่วนใหญ่ของบ้านเมือง

นอกจากนี้ มีระเบียบคุรุสภา ว่าด้วยจรรยาบรรณครูและวินัย ตามระเบียบประเพณีของครู พ.ศ. 2526 (สำนักงานเลขาธิการคุรุสภา, 2531 : 66-67)

โดยคุรุสภาได้กำหนดจรรยาบรรณครูและวินัยตามระเบียบประเพณีครูไว้ดังนี้

ครูต้องมีจรรยาบรรณอันดีงามและต้องอยู่ในวินัยตามระเบียบประเพณีของครู ดังต่อไปนี้

- 1.3.1 เลื่อมใสการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข ด้วยความบริสุทธิ์ใจ
- 1.3.2 ซื่อสัตย์ในศาสนาที่ตนนับถือ ไม่ลบหลู่ผู้หมิ่นศาสนาอื่น
- 1.3.3 ตั้งใจสอนศิษย์และปฏิบัติหน้าที่ของตนให้บังเกิดผลดีด้วยความเอาใจใส่
- 1.3.4 รักษาชื่อเสียงของตน มิให้รับถือว่าเป็นผู้ประพฤติชั่ว ห้ามประพฤติการใด ๆ อันอาจทำให้เสื่อมเสียเกียรติและชื่อเสียงของครู
- 1.3.5 ถือปฏิบัติตามระเบียบและธรรมเนียมอันดีงามของสถานศึกษาและปฏิบัติตามคำสั่งของผู้บังคับบัญชา ซึ่งสั่งในหน้าที่การงานโดยชอบด้วยกฎหมายและระเบียบแบบแผนของสถานศึกษา
- 1.3.6 ถ้าสทอวิชาความรู้โดยไม่มีคนเป็นและปิดบังอำพราง ไม่นำหรือยอมให้นำผลงานทางวิชาการของตนไปใช้ในทางทุจริต หรือเป็นภัยต่อมนุษยชาติ
- 1.3.7 ให้เกียรติแก่ผู้อื่นทางวิชาการ โดยไม่นำผลงานของผู้ใดแอบอ้างเป็นผลงานของตน และไม่เบียดบังให้แรงงานหรือนำผลงานของผู้อื่นไปเพื่อประโยชน์ส่วนตน

1.3.8 ประพจน์อยู่ในความซื่อสัตย์สุจริต และปฏิบัติหน้าที่ของตนด้วยความเที่ยงธรรม ไม่แสวงหาผลประโยชน์สำหรับตนเองหรือผู้อื่นโดยมิชอบ

1.3.9 สุขภาพเรียบร้อย ประพจน์เป็นแบบอย่างที่ดีแก่ศิษย์ รักษาความลับของศิษย์ ของผู้ร่วมงาน และของสถานศึกษา

1.3.10 รักษาความสัมพันธ์ระหว่างครูและช่างเหลือเกินในหน้าที่การงาน จากแนวความคิดดังกล่าว พอสรุปได้ว่า พฤติกรรมของครูโครงการคุรุทายาทด้านมีคุณธรรมความจรรยาบรรณ ในทัศนะของครูและผู้บริหารโรงเรียนอยู่ในระดับมาก

1.4 ด้านมุ่งมั่นพัฒนา ในลักษณะรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=3.73$) เมื่อพิจารณาเป็นรายประเด็น อยู่ในระดับมากทุกประเด็น นอกจากนี้ ประดิษฐ์ผลงานแปลกใหม่มาใช้ในการเรียนการสอน ($\bar{X}=3.47$) และเป็นผู้ดำเนินการริเริ่มกิจกรรมที่เป็นประโยชน์ต่อชุมชน ($\bar{X}=3.39$) อยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งผลการวิจัยนี้สอดคล้องกับการวิจัยของนารศรี รัตนกัญหา (2524 : จ) ที่ศึกษาความคิดเห็นของครูสังคมศึกษาเกี่ยวกับบทบาทในการพัฒนาชุมชน พบว่า บทบาทของครูสังคมศึกษาในการพัฒนาชุมชนทางด้านสังคม เศรษฐกิจ การศึกษา การเมือง อยู่ในระดับปานกลาง ทั้งนี้เพราะงานโรงเรียนกับการพัฒนาชุมชนมีมาก แต่ครูมีภารกิจมาก เวลาของครูมีจำกัด จึงไม่มีเวลาประดิษฐ์ผลงานแปลกใหม่มาใช้ในการเรียนการสอน ดังจะเห็นได้จากข้อเสนอแนะของ กิฬานทร วรณประภา (2525 : 41) ที่ว่าโรงเรียนกับการพัฒนาชุมชน โดยเฉพาะในด้านสังคมและวัฒนธรรม การร่วมมือกันในการส่งเสริมแนะนำกิจกรรมทางประเพณี วัฒนธรรม ทั้งในและนอกโรงเรียนสร้างค่านิยมที่ถูกต้องแก่เยาวชนและประชาชนในท้องถิ่น และปัทม์ สอนแหล (2530 : 17) ได้ระบุถึงปัญหาและอุปสรรคของการใช้การศึกษาในการพัฒนาชุมชน กล่าวคือ เวลาของครูมีจำกัด การคลุกคลีเกี่ยวข้องกับชาวบ้านน้อย ทำให้เกิดช่องว่างระหว่างกัน ครูมีภารกิจมาก ครูในโรงเรียนไม่ได้อยู่ในชุมชนนั้น จึงไม่มีเวลาให้กับชุมชน ขาดความร่วมมือกับชุมชน โดยเฉพาะเป็นผู้นำชุมชน

จากแนวความคิดดังกล่าว จึงทำให้ พฤติกรรมของครูโครงการคุรุทายาทด้านมุ่งมั่นพัฒนา ในรายประเด็น ประดิษฐ์ผลงานแปลกใหม่มาใช้ในการเรียนการสอน และเป็นผู้ดำเนินการริเริ่มกิจกรรมที่เป็นประโยชน์ต่อชุมชน อยู่ในระดับปานกลาง

2. สมมติฐานข้อ 2 ระดับพฤติกรรมของครูโครงการคุรุทายาททั้ง 4 ด้าน ตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครู ในทัศนะของครูนอกโครงการคุรุทายาท ครูโครงการคุรุทายาท และผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา ในเขตการศึกษา 2 ไม่แตกต่างกัน

ผลการวิจัยพบว่า ระดับพฤติกรรมของครูโครงการคุรุทายาททั้ง 4 ด้าน ตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครู ในทัศนะของครูนอกโครงการคุรุทายาท ครูโครงการคุรุทายาท และผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา ในเขตการศึกษา 2 แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งผลการวิจัยขัดแย้งกับสมมติฐาน

จากผลการวิจัยที่เป็นเช่นนี้ อาจเป็นเพราะว่า การจัดประสบการณ์วิชาชีพครูเสริมให้กับนักศึกษาโครงการคุรุทายาท ตลอดระยะเวลาที่ทำการศึกษานี้ในภาคฤดูร้อนนั้น เป็นการสนองหลักการของการจัดกระบวนการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูที่สำคัญประการหนึ่ง คือ การมุ่งจัดประสบการณ์วิชาชีพครูหลายลักษณะ เพื่อพัฒนาสมรรถภาพของนักศึกษาโครงการคุรุทายาทให้สมบูรณ์ครบถ้วนมากที่สุด (สำนักงานการประถมศึกษาแห่งชาติและสถาบันทางการศึกษาที่ผลิตบัณฑิตทางการศึกษา, 2534 : 9) และพฤติกรรมของบุคคลในองค์การ เป็นผลมาจากองค์ประกอบหลายประการ ทั้งองค์ประกอบนอกตัวบุคคล ได้แก่ สิ่งแวดล้อม ซึ่งอาจเป็นบุคคล สิ่งของ เหตุการณ์ต่าง ๆ และองค์ประกอบภายในตัวบุคคล ได้แก่ กระบวนการทางจิตวิทยา ประกอบด้วยการรับรู้ ทัศนคติ ค่านิยม และภาวะการจูงใจ ซึ่งในสิ่งเหล่านี้ ทรัพยากรครูจะได้รับไม่พร้อมกัน (เทพนม เมืองแมน และ สวิง สุวรรณ, 2529 : 6) และ สุนันทา เลาพันธ์ (2531 : 21-22) กล่าวว่า วิชา พฤติกรรมบุคคลเป็นผลเกิดจากการโต้ตอบกันและแรงผลักดันชุดที่หนึ่ง ประกอบด้วย สองส่วน ส่วนหนึ่งจูงใจการกระทำ (Driving force) และอีกส่วนหนึ่งจะเห็นด้วยกับการกระทำ นอกจากนี้ พรรณราช ทวีชยะประภา (2534 : 7-8) สรุปไว้ว่า ธรรมชาติพื้นฐานของคนที่คือคนมีความสูง ทำไมคนจึงสูง คำตอบก็คือ คนนั้นมีหัวใจ คำว่า หัวใจ หมายถึง จิตใจ อารมณ์ และความรู้สึก ซึ่งเป็นสิ่งที่ไม่มีตัวตน เป็นสิ่งละเอียดอ่อน แต่มีความสำคัญอย่างยิ่งต่อการแสดงพฤติกรรมของคน และการเข้าใจคนเป็นสิ่งที่ต้องการความใส่ใจ เป็นสิ่งที่ต้องการสังเกตในหลาย ๆ ด้าน ดังที่สุภาวิช โลกนิติคำโคลง ที่กล่าวถึงความสำคัญของจิตใจคนอยู่บทหนึ่งคือ

มหาสมุทรสุคติกล้า	คณา
สายลิ่งกิ่งทอลมา	หยิ่งได้
เขาส่งอาจวิควา	กำหนด
จิตมุนษณ์ไชวี	ฮากแท้หยิ่งฉิ่ง

ซึ่งสิ่งที่จะต้องทำความรู้จัก ได้แก่ ความแตกต่างระหว่างบุคคล การรับรู้ ที่สะท้อนคติที่มีต่อตนเองและต่อผู้อื่น และแรงจูงใจของมนุษย์

จากแนวความคิดดังกล่าว จึงทำให้ ระดับพฤติกรรมของครูโครงการครูทาสาท ทั้ง 4 ด้าน ตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครู ในทัศนะของครูนอกโครงการครูทาสาท ครูโครงการครูทาสาทและผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา ในเขตการศึกษา 2 แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

เมื่อวิเคราะห์รายละเอียดในแต่ละด้าน ผลการวิจัยพบว่า

2.1 ด้านรอบรู้ พบว่า ระดับพฤติกรรมของครูโครงการครูทาสาท ตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครู ในทัศนะของครูนอกโครงการครูทาสาท ครูโครงการครูทาสาท และผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา ในเขตการศึกษา 2 ครูโครงการครูทาสาท ($\bar{X}=3.91$) มีทัศนะด้านรอบรู้สูงกว่าครูนอกโครงการครูทาสาท ($\bar{X}=3.67$) ส่วนระหว่างกลุ่มอื่น ระดับพฤติกรรมของครูโครงการครูทาสาทไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ที่เป็นเช่นนี้เพราะ ครูโครงการครูทาสาทได้รับการศึกษาในระดับปริญญาตรี ทำให้เป็นบุคคลที่มีความรู้ความสามารถในด้านรอบรู้ และได้รับประสบการณ์เสริมในภาคฤดูร้อน ตลอดระยะเวลาที่ทำการศึกษาอยู่ในด้านรอบรู้ เทคนิควิธี และคุณลักษณะ (สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ และสถาบันทางการศึกษาที่ผลิตบัณฑิตทางการศึกษา, 2534 : บทนำ) ส่วนคนอื่น ๆ ไม่แตกต่างกันทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า ผู้ที่เข้าศึกษาในคณะครุศาสตร์/ศึกษาศาสตร์ในสถานศึกษาต่าง ๆ ส่วนใหญ่ยังขาดศรัทธา อุดมการณ์และความสามารถพื้นฐานที่จะเป็นครู เนื่องจากเกณฑ์การคัดเลือกนักศึกษาครูยังไม่เหมาะสม (พวงรัตน์ บุณยานุรักษ์, 2532 : 147)

จากแนวความคิดดังกล่าว จึงทำให้ พฤติกรรมด้านรอบรู้ของครูโครงการ
 ครูภาษา ตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครู ในที่ส่นะของครูนอกโครงการครูภาษา
 ครูโครงการครูภาษาและผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา ในเขตการศึกษา 2
 แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2.2 ด้านสอนดี ระดับพฤติกรรมของครูโครงการครูภาษา ตามเกณฑ์มาตรฐาน
 วิชาชีพครู ในที่ส่นะของครูนอกโครงการครูภาษา ครูโครงการครูภาษาและ
 ผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา ในเขตการศึกษา 2 ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทาง
 สถิติที่ระดับ .05 ที่เป็นเช่นนี้เพราะ นักศึกษาโครงการครูภาษาได้รับการจัดประสบการณ์
 วิชาชีพครูที่เสริมสมรรถภาพของนักศึกษาเกี่ยวกับการนำความรู้ หลักการ วิธีกาไป
 ปฏิบัติหน้าที่ครูอย่างมีทักษะ ในด้านการสอน งานกิจการนักเรียน งานแนะแนว งานธุรการ
 งานธุรการ งานพัฒนาตนเอง งานพัฒนาสังคม และงานที่เกี่ยวกับการอนุรักษ์ทรัพยากร
 ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เพื่อให้ศึกษามีโอกาสนำความรู้และทฤษฎีต่าง ๆ ที่ได้จาก
 การเรียนไปใช้ทดลองปฏิบัติจริง อันก่อให้เกิดทักษะด้านเทคนิควิธี และเพื่อให้ศึกษา
 ได้พัฒนาด้านเทคนิควิธีพร้อมที่จะออกไปประกอบอาชีพครูได้อย่างมีประสิทธิภาพ
 (สำนักงานการประถมศึกษาแห่งชาติและสถาบันทางการศึกษาที่ผลิตบัณฑิตทางการศึกษา,
 2534 : 11) และการศึกษาเป็นกระบวนการในการพัฒนาคน พัฒนารักษามนุษย์ชาติ
 อันเป็นปัจจัยพื้นฐานที่สำคัญยิ่งในการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของประเทศ ผู้ที่มี
 บทบาทสำคัญอย่างสูงสุดในวงการศึกษาก็คือครู ครูทำหน้าที่สอนและหน้าที่อื่น ๆ
 (ประมวลผลงานวิจัยของบุคลากรกรมการฝึกหัดครูสาขาวิชาการ เล่มที่ 2, 2535
 : 163) ซึ่งสอดคล้องกับ พระราชบัญญัติ (ประสฤษดิ์ ปยุตโต) (2527 : 61-64)
 กำหนดคุณลักษณะของผู้ทำหน้าที่สั่งสอนหรือให้การศึกษาไว้ดังนี้

- สอนด้วยความจริง ทำได้จริง จึงสอนเขา
- สอนอย่างมีเหตุผล ให้เขาพิจารณาเข้าใจจนจำฝังใจด้วยปัญญาของเขาเอง
- สอนให้ได้ผลจริง สำเร็จความมุ่งหมายของเรื่องที่สอนนั้น ๆ ให้
 เข้าใจได้จริง เห็นความจริง ทำได้จริง นำไปปฏิบัติได้จริง เป็นต้น
- สอนให้เข้าใจและจำแนก

จากแนวความคิดดังกล่าว จึงทำให้ พฤติกรรมด้านสอนดีของครูโครงการ
 ครูภาษา ในทัศนะของครูนอกโครงการครูภาษา ครูโครงการครูภาษาและ
 ผู้บริหารโรงเรียน ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2.3 ด้านมีคุณธรรมตามจรรยาบรรณ พบว่าระดับพฤติกรรมของครูโครงการ
 ครูภาษา ตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครู ในทัศนะของครูนอกโครงการครูภาษา
 ครูโครงการครูภาษาและผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา ในเขตการศึกษา 2
 ครูโครงการครูภาษา ($\bar{X}=4.28$) มีทัศนะด้านมีคุณธรรมตามจรรยาบรรณสูงกว่า
 ครูนอกโครงการครูภาษา ($\bar{X}=3.91$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ส่วน
 ระหว่างกลุ่มอื่น ระดับพฤติกรรมของครูโครงการครูภาษาไม่แตกต่างกันอย่างมี
 นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ที่เป็นเช่นนี้เพราะ นักศึกษาโครงการครูภาษาได้รับ
 ประสบการณ์เสริมด้านคุณลักษณะ เป็นประสบการณ์ที่จัดขึ้นนอกเหนือจากการเรียนการสอน
 ที่จัดขึ้นตามปกติ เพื่อปลูกฝังคุณลักษณะและเจตคติที่เหมาะสมต่อการเป็นครู ทั้งนี้เพื่อให้
 นักศึกษาได้มีโอกาสพัฒนาบุคลิกภาพทางด้านร่างกายให้สมบูรณ์พร้อมที่จะออกไปเป็นครูที่ได้
 เพื่อปลูกฝังเจตคติที่ดีต่อการประกอบอาชีพครู และเพื่อพัฒนาคุณลักษณะทางจิตและค่านิยม
 ในการทำงานและการดำรงชีวิตที่ดี (สำนักงานการประถมศึกษาแห่งชาติและสถาบันทาง
 การศึกษาที่ผลิตบัณฑิตทางการศึกษา, 2534 :11) และพฤติกรรมของบุคคลขึ้นอยู่กับ
 องค์ประกอบ 4 อย่าง คือ การรับรู้ (Perception) ทัศนคติ (Attitudes) ค่านิยม
 (Values) และภาวะการจูงใจ (Motivation) องค์ประกอบเหล่านี้ นอกจากจะมี
 อิทธิพลทำให้แต่ละบุคคลมีลักษณะและกระทำพฤติกรรมอย่างใดอย่างหนึ่งแล้ว ยังมีอิทธิพล
 ต่อประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของบุคคลในองค์การอีกด้วย (เทพนม เมืองมน และ
 สวิง สุวรรณ, 2529 : 2) นอกจากนี้ พยอม วงศ์สารศรี (2534 : 263) กล่าวว่า
 ไว้ว่า ได้มีการนำระบบหลักความสามารถ (Competence) หลักความเสมอภาค
 (Equality) หลักความมั่นคง (Security) และหลักความเป็นกลางทางการเมือง
 (Political Neutrality) มาใช้ในการบริหารงานบุคคลของข้าราชการครู ทำให้
 มีการกระจายอำนาจการบริหารงานบุคคลทำให้เกิดความคล่องตัว และเป็นไปตามระบบ
 คุณธรรม (Merit System)

จากแนวความคิดดังกล่าว จึงทำให้ พฤติกรรมด้านมีคุณธรรมตามจรรยาบรรณ
ของครูโครงการศรุตศาสตร์ ในทัศนะของครูนอกโครงการศรุตศาสตร์ ครูโครงการศรุตศาสตร์
และผู้บริหารโรงเรียน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2.4 ด้านมุ่งมั่นพัฒนา พบว่า ระดับพฤติกรรมของครูโครงการศรุตศาสตร์ ตามเกณฑ์
มาตรฐานวิชาชีพครู ในทัศนะของครูนอกโครงการศรุตศาสตร์ ครูโครงการศรุตศาสตร์และ
ผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา ในเขตการศึกษา 2 ครูโครงการศรุตศาสตร์ ($\bar{X}=3.97$) มี
ทัศนะด้านมุ่งมั่นพัฒนาสูงกว่าครูนอกโครงการศรุตศาสตร์ ($\bar{X}=3.68$) ส่วนระหว่างกลุ่มอื่น
ระดับพฤติกรรมของครูโครงการศรุตศาสตร์ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
ที่เป็นเช่นนี้เพราะ นักศึกษาโครงการศรุตศาสตร์ได้รับประสบการณ์ที่จัดเสริมในด้าน การพัฒนา
ตนเอง มนุษยสัมพันธ์ ความเป็นผู้นำ ความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนและชุมชน การศึกษา
นอกระบบ การวางแผนโครงการเพื่อพัฒนา และการบริหารชีวิต ตลอดระยะเวลาที่ท่า
การศึกษาอยู่ (ส่วนงานการประถมศึกษาแห่งชาติและสถาบันทางการศึกษาที่ผลิตบัณฑิต
ทางการศึกษา, 2534 : 10-11) และบทบาทของครูในการพัฒนาคุณภาพชีวิตของคนใน
ชุมชนนั้น โดยเฉพาะอย่างยิ่งเกี่ยวกับนักเรียน ซึ่งต้องอาศัยองค์ประกอบใหญ่ ๆ 3 ประการ
คือ วงจรชีวิตของคนไทยในชนบท แนวนโยบายของกระทรวงศึกษาธิการต่อการพัฒนา
คุณภาพชีวิต และบทบาทของครูในการพัฒนาชีวิตของคนในชนบท ซึ่งการให้การศึกษาก็
เหมาะสมกับบุคคลในท้องถิ่น รวมทั้งการพัฒนาชุมชนนั้น เป็นเรื่องที่ต้องใช้เวลาและ
ความตั้งใจมาก (สัมพันธ์ ทองสมัคร, 2528 : 7) นอกจากนี้ ภิญญู สารนัฐ
(2532 : 80) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การบริหารงานวิชาการของโรงเรียนประถมศึกษา
ที่นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ
เขตการศึกษา 4 พบว่า สภามบริหารงานวิชาการโรงเรียนส่วนใหญ่มีการดำเนินงาน
การจัดส่งครูเข้ารับการอบรมเกี่ยวกับหลักสูตร ซึ่งเป็นกระบวนการอันหนึ่งที่ส่งเสริมให้
ครูได้พัฒนาตนเองมากยิ่งขึ้น และสอดคล้องกับการวิจัยของ สมศักดิ์ คงเท็ง (2533
: 22) ได้ทำการวิจัยเรื่องการศึกษาการจัดกิจกรรมการนิเทศบุคลากรในโรงเรียนมัธยม
พบว่า กิจกรรมการนิเทศบุคลากร 8 ประการ คือ การประชุมพิเศษอาจารย์ใหม่ การ
สัมมนาทางวิชาการ การศึกษาและดูงานนอกสถานที่ การฝึกอบรมหรือการประชุมเชิง

ปฏิบัติการ การส่งเสริมให้มีการศึกษาค้น การเผยแพร่ข่าวสารทางวิชาการ การ
สืบเปลี่ยนหน้าที่และการพัฒนาจิตใจ กิจกรรมที่จัดท่ามากที่สุดคือ การอบรมหรือประชุม
เชิงปฏิบัติการส่วนกิจกรรมที่ไม่เคยจัด คือ การพัฒนาจิตใจ

จากแนวความคิดดังกล่าว จึงทำให้ พฤติกรรมด้านมุ่งมั่นพัฒนาของ
ครูโครงการครูทาสาท ในทัศนะของครูนอกโครงการครูทาสาท ครูโครงการครูทาสาท
และผู้บริหารโรงเรียน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3. สมมติฐานข้อ 3 มีความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมของครูโครงการครูทาสาท
ตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครู ในด้านรอบรู้ สอนดี ด้านมีคุณธรรม จรรยาบรรณ และ
ด้านมุ่งมั่นพัฒนา ในทัศนะของครูและผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา ในเขตการศึกษา 2
โดยความสัมพันธ์ดังกล่าวมีทิศทางเป็นบวก

ผลการวิจัย พบว่า พฤติกรรมของครูโครงการครูทาสาท ด้านรอบรู้ ด้านสอนดี
ด้านมีคุณธรรมตามจรรยาบรรณ และด้านมุ่งมั่นพัฒนา ในทัศนะของครูและผู้บริหารโรงเรียน
สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด ในเขตการศึกษา 2 มีความสัมพันธ์กันอย่าง
มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 ซึ่งเป็นความสัมพันธ์ในทางบวก สอดคล้องกับสมมติฐาน
ที่ตั้งไว้ ที่เป็นเช่นนี้เพราะ นักศึกษาโครงการครูทาสาทได้ผ่านการคัดเลือกของ
สถาบันที่เข้าศึกษา ทำให้ได้นักศึกษาที่มีสติปัญญาดี มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงและ
มีเจตคติที่ดีต่อวิชาชีพครู รวมทั้งได้รับประสบการณ์เสริมในภาคฤดูร้อนตลอดระยะเวลา
เวลาที่ทำการศึกษานอก ในด้านความรู้ เทคนิควิธี และคุณลักษณะ ทำให้นักศึกษา
โครงการครูทาสาทที่จบการศึกษาไปมีความพร้อมในด้านต่าง ๆ (สำนักงานการ
ประถมศึกษาแห่งชาติและสถาบันทางการศึกษาที่ผลิตบัณฑิตทางการศึกษา, 2534 :
9-12) ซึ่งสอดคล้องกับการวิจัยของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (2533
: 73-74) ที่พบว่าตัวแปรด้านความรู้ความเข้าใจของครูเกี่ยวกับหลักสูตรและวิชาชีพครู
มีความสัมพันธ์ในทางบวกกับการอุทิศของครูมากที่สุด และสอดคล้องกับการวิจัยของ
สุนทร มุสิกรังษี (2535 : บทคัดย่อ) พบว่า พฤติกรรมของครู ด้านรอบรู้สอนดี มี
คุณธรรม จรรยาบรรณและมุ่งมั่นพัฒนา ในทัศนะของครูและผู้บริหารโรงเรียน มีความ

สัมพันธ์กันในทางบวก นอกจากนี้ ศูนย์พัฒนาการศึกษาแห่งชาติของประเทศไทย ทบวงมหาวิทยาลัย (2533 : 58) กล่าวว่า คุณลักษณะของครู คุณธรรมของครู ลักษณะสังคมสัมพันธ์ของครูและบุคลิกภาพของครู ล้วนมีความสัมพันธ์ซึ่งกันและกันในระดับสูง

ข้อเสนอแนะ

จากการอภิปรายข้างต้น ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะดังนี้

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 ในการนำผลการวิจัยไปใช้สำหรับครูโครงการคุรุทายาท ควรจะมีการประเมินตนเองว่ามีพฤติกรรมตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครู ด้านรอบรู้ ด้านสอนดี ด้านมีคุณธรรมตามจรรยาบรรณ และด้านมุ่งมั่นพัฒนาว่าอยู่ระดับใดเปรียบเทียบกับค่าเฉลี่ยแล้วปรับปรุงและพัฒนาตนเองให้อยู่ในระดับที่ดีมีมาตรฐานต่อไป

1.2 ในการนำผลการวิจัยไปใช้ในการบริหารการผลิตรายการโครงการคุรุทายาท จากการค้นพบในการวิจัยครั้งนี้ จะเห็นได้ว่า พฤติกรรมของครูโครงการคุรุทายาท ด้านรอบรู้ ในพฤติกรรมข้อสามารถปรับหลักสูตรการเรียงการสอนให้สอดคล้องกับสภาพแวดล้อมในท้องถิ่น และสามารถปรับปรุงแบบทดสอบให้มีคุณภาพนำมาใช้วัดได้ตรงตามจุดประสงค์ อยู่ในระดับมากแต่อยู่อันดับสุดท้าย ด้านสอนดีในพฤติกรรมประเด็นนำผลการวิจัยมาใช้ปรับปรุงการเรียงการสอน อยู่ในระดับปานกลาง อันดับสุดท้าย ด้านมีคุณธรรมตามจรรยาบรรณ ในพฤติกรรมข้อสามารถควบคุมอารมณ์ได้อย่างเหมาะสม อยู่ในระดับปานกลางอันดับสุดท้าย และด้านมุ่งมั่นพัฒนาในพฤติกรรมข้อเป็นผู้นำในการริเริ่มกิจกรรมที่เป็นประโยชน์ต่อชุมชน อยู่ในระดับปานกลางอันดับสุดท้าย ซึ่งสถาบันที่ผลิตครูโครงการคุรุทายาท ควรให้ความรู้ในพฤติกรรมดังกล่าวมากขึ้น เพื่อให้การผลิตรายการคุรุทายาทมีคุณภาพยิ่งขึ้น

1.3 การนำผลการวิจัยไปใช้ในสถาบันที่ใช้ครูโครงการคุรุทายาท ควร กำหนดนโยบายและการวางแผนควบคุมกำกับ ติดตามและพัฒนาพฤติกรรมของ ครูโครงการคุรุทายาท ตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครู ในพฤติกรรมที่ต่ำกว่าเกณฑ์ ค่าเฉลี่ย และหาแนวทางรักษาระดับพฤติกรรมของครูโครงการคุรุทายาทที่คืออยู่แล้ว ให้ดีต่อไป ซึ่งเป็นแนวทางในการพัฒนาวิจัย กำลังใจ ของครูโครงการคุรุทายาท

1.4 การนำผลการวิจัยไปใช้ในสถาบันที่ผลิตครูโครงการคุรุทายาท ควร กำหนดนโยบายและการวางแผน ตลอดจนการพัฒนาหลักสูตรให้สอดคล้องกับ เกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครู และพัฒนานักศึกษาโครงการคุรุทายาทให้มีพฤติกรรมที่ สอดคล้องกับเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครู

2. ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรมีการศึกษาดูพฤติกรรมของครูโครงการคุรุทายาท ตามเกณฑ์ มาตรฐานวิชาชีพครูที่สัมพันธ์กับการปฏิบัติงานด้านวิชาการในโรงเรียน

2.2 ควรมีการศึกษาดูพฤติกรรมของครูโครงการคุรุทายาท ตามเกณฑ์ มาตรฐานวิชาชีพครู ในทัศนะของครูและผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสถานศึกษา อื่น ๆ

2.3 ควรมีการศึกษาดูพฤติกรรมของครูโครงการคุรุทายาท ตามเกณฑ์ มาตรฐานวิชาชีพครู ในทัศนะของกลุ่มประชากรอื่น ๆ